

CONCEPTVERSLAG van de vergadering van de statencommissie Ruimte en Groen, gehouden op 8 mei 2006 in het Provinciehuis te Utrecht, met uitnodiging van de commissies WEM en ZCW (agendapunten 6 en 7) en de commissie WEM (agendapunt 8)

Aanwezig:

Dhr. P. Seldenrijk (wnd. voorzitter), dhr.mr. J.H. Ekkers (gedeputeerde), dhr.drs. J.P.J. Lokker (gedeputeerde), dhr.dr. R. Bisschop (SGP), dhr. R. van Benthem (VVD), dhr.drs. W.J. Bos (PvdA), dhr.ir. D.v.d. Burg (VVD), dhr. J.L.M.M. Damen (VVD), mw.drs. A.J. Dekker (D66), mw. L.C. Dekkers-Raadsen (CDA), mw. P. Doornenbal-van der Vlist (CDA), dhr. M. van Dijk (PvdA), dhr.drs. C. de Heer (CU), dhr. S.J. Klarenbeek (VVD), dhr. J.F.M. Kloppenborg (GL), dhr. A.T.A. Koopmanschap (GL), mw. J.C. Kramer (PvdA), dhr. C.J. van Kranenburg (CU), dhr.drs. T.G.P.M. Ruijs (CDA), dhr. J.L.N. Schreurs (PvdA), dhr.drs. R.E. de Vries (D66) en dhr.ir. B.A. Witteman (SP);

Afwezig met kennisgeving:

Dhr. M. van de Groep (CU);

Van ambtelijke zijde aanwezig: dhr. H. Schoen (adjunct-griffier) en mw. G. van Weerd (verslag).

1. Opening

Aangezien de heer V.d. Groep verhinderd is aanwezig te zijn, neemt de heer Seldenrijk het voorzitterschap in deze vergadering waar. Hij opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Hij memoreert dat leden van de commissies ZCW en WEM zijn uitgenodigd voor de agendapunten 6, 7 en 8.

2. Ingekomen stukken

- * Annotatie van de griffie bij stukken over het landelijk gebied; wordt bij agendapunt 7 en 8 betrokken.
- * Presentatie over collectieve groen/blauwe diensten in het veenweidegebied.
- * Veenweidepact Krimpenerwaard
- * Notitie over De Ronde Hoep
- * Brief over het Nationaal Park De Utrechtse Heuvelrug; wordt betrokken bij de bespreking van de Voorjaarsnota.
- * Brief van het Programmabureau van het Groene Hart aangaande een zgn. dialoogronde. Dit voorstel wordt ter afdoening geagendeerd voor de vergadering van 22 mei.
- * Vertrouwelijk verslag van het overleg met Minister Veerman met stuurgroep Groene Hart.
- * Uitnodiging voor de commissie REG om op woensdag 4 oktober a.s. een werkbezoek (waarschijnlijk tijdens de middag) te brengen aan de Gelderse Vallei, tezamen met de Gelderse statencommissie. Het betreft hier de voorkeursdatum van de Gelderse statencommissie. Afsproken wordt dat de griffie contact zal opnemen met de Gelderse staten en zal nagaan of dit werkbezoek op een maandag kan worden gepland.
- * De commissie REG wordt uitgenodigd aan te sluiten bij een werkbezoek van de commissie ZCW op 12 juni a.s. aan de Grebbelinie.

3. Mededelingen

De heer Ekkers deelt het volgende mede:

- Voor wat betreft het proces van de NV Utrecht, zal hij de commissie een notitie doen toekomen over de wijze waarop de provinciale staten en de commissie REG bij het verdere proces zullen worden betrokken.

- De gedeputeerde heeft behoefte om over één onderdeel van een contract in het kader van het Hart van de Heuvelrug een vertrouwelijk gesprek met deze commissie aan te gaan, bij voorkeur op 22 mei a.s.
- Het college van GS behandelt binnenkort een voorstel om de huisvestingsregels voor de gehele provincie Utrecht te laten gelden. De heer Ekkers wil hierover in september met deze commissie van gedachten wisselen.

4. Vaststellen van het verslag van 30 maart 2006

Het verslag van deze vergadering wordt aldus vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag:

Pag. 1, Hart van de Heuvelrug

De heer Ruijs memoreert dat er voor het Hart van de Heuvelrug een procedure zal worden gevolgd die vergelijkbaar is met de streekplanprocedure, echter, die procedure moet wel met voortvarendheid worden opgepakt. Wanneer er door de staten hoorzittingen worden georganiseerd, dan moeten deze op een zodanig tijdstip plaatsvinden dat er nog van beleidsbeïnvloeding sprake kan zijn en dat de insprekers nog daadwerkelijk gehoor kunnen vinden bij de staten.

Pag. 2, interpretatie gemeenteraad Bunnik inzake het begrip organische groei. De wijzigingen, die de gemeenteraad van Bunnik voorstaat, wijken af van het streekplan. Voor alle duidelijkheid memoreert de heer Ruijs dat de gedeputeerde deze commissie heeft toegezegd dat hij met de commissie van gedachten zal wisselen over een mogelijke streekplanafwijking, met het oog op aanvullende woningbouw in Bunnik.

De heer V.d. Burg vraagt of er reeds overeenstemming is bereikt met de Eemlandse gemeenten over de woningmarkt.

De heer Ekkers memoreert dat er vele partijen bij het Hart van de Heuvelrug betrokken zijn. Dat laat onverlet dat alleen de Utrechtse provinciale staten wijzigingen van het streekplan kunnen vaststellen. Hij vindt het verstandig de staten in een vroeg stadium te betrekken bij de discussie over een mogelijke aanpassing van een streekplan.

Hij zegt de heer Ruijs toe dat er zakelijke afspraken zullen worden gemaakt over het tijdig plannen van de hoorzittingen. Deze kunnen op vrij korte termijn plaatsvinden.

Hij vervolgt dat er in Bunnik steeds discussie is geweest over de vraag of er al dan niet een vierde kern moet komen. Over mogelijke varianten is niet gediscussieerd. De provincie staat op het standpunt dat er in Bunnik geen vierde kern mag worden gerealiseerd. Hij herhaalt zijn toezegging dat, wanneer er sprake van zou zijn dat GS positief tegenover een andere oplossing zouden staan, dat dan altijd moet worden gezien in relatie tot het streekplan. Voorts moeten oplossingen altijd worden gerelateerd aan een goede verkeersafwikkeling. Wanneer er sprake is van een voorgenomen wijziging of aanpassing van het streekplan voor wat betreft Bunnik, dan zijn de staten volledig aan zet.

Hij is nog in afwachting van een plan van de gemeente Bunnik. Het college van GS zal zich daarover buigen maar op voorhand kan hij niet toezeggen dat de voorstellen van Bunnik ook daadwerkelijk zullen worden overgenomen.

De wnd. voorzitter zegt vervolgens toe dat de geactualiseerde lijst met toezeggingen aan het verslag van deze vergadering zal worden toegevoegd.

De heer De Vries verwijst naar pag. 3 en vraagt naar de reactie van GS naar aanleiding van het feit dat de Kerngroep (inwoners Groot Mijdrecht Noord) zijn medewerking heeft opgeschort.

De heer Lokker antwoordt dat de inwoners van het gebied via de klankbordgroep bij de discussies worden betrokken, echter, het is niet de bedoeling dat zij op voorhand bepaalde opties uitsluiten. Spreker heeft gepleit voor een open discussie over dit onderwerp.

5. Rondvraag

Mevrouw Dekkers heeft begrepen dat het landinrichtingsplan Haarzuilens binnenkort door GS zal worden besproken. De commissie heeft hier destijds uitvoerig bij stil gestaan en heeft met name aandacht gevraagd voor de verkeersafwikkeling. Zij vraagt naar de inhoud van het voorstel dat nu aan GS wordt voorgelegd en de besluitvorming daarover.

De heer Van Benthem memoreert dat de provincie Flevoland een omgevingsplan 2006-2015 (met doorkijk naar 2030) heeft verspreid met het verzoek dat te becommentariëren. Hij vraagt of dit plan in lijn is met het streekplan van de provincie Utrecht.

De heer De Heer vraagt naar de stand van zaken rond de drie Utrechtse pilots voor de groen/blauwe diensten in de Venen, de Langbroekerwetering en in Eemland, dit met het oog op de Voorjaarsnota en de Agenda Vitaal Platteland.

Spreker verwijst naar de opening van de natuurbrug bij Crailoo. Tijdens een radiodebat kwam naar voren dat veel faunapassages niet functioneren omdat ze onder water staan. Hij vraagt of de dienst Ruimte en Groen betrokken is bij het onderhoud van faunapassages in de provincie Utrecht en of er een overzicht beschikbaar is van het aantal faunapassages dat niet goed functioneert.

De heer Lokker antwoordt dat het college van GS ten aanzien van Haarzuilens wordt voorgesteld de verkeerssituatie, zoals geschetst door de landinrichtingscommissie, over te nemen met de aantekening dat de verkeerssituatie nauwkeurig zal worden gemonitord en dat er zal worden ingegrepen wanneer de verkeersoverlast te groot zou worden. De commissie REG zal t.z.t. worden geïnformeerd over de resultaten van de monitoring.

Vragen zijn gesteld over de gebiedscontracten en de Groen/blauwe diensten. De pilots staan los van de planvorming voor het Groene Hart. Wel tekent hij hierbij aan dat er inmiddels een catalogus Groen/blauwe diensten is ontwikkeld die in de inspraak zal worden gebracht. De pilots moet wel sporen met de afspraken die in die catalogus zijn opgenomen. Zo mogelijk zal hij deze commissie tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota van concretere informatie voorzien.

Hij kan geen antwoord geven op de vraag over de faunapassages. Overigens heeft hij nooit vernomen dat daarmee problemen zouden zijn wegens verdroging of vernatting. Mochten zich op dat vlak problemen voordoen, dan zal hij de commissie REG daarover informeren.

De heer Ekkers deelt mede dat het concept-omgevingsplan van de provincie Flevoland door het college van GS zal worden behandeld. Het ziet er naar uit dat dit plan in overeenstemming is met het streekplan van de provincie Utrecht. In die zin zullen GS van Utrecht reageren richting provincie Flevoland.

6. PS voorstel Platteland in Ontwikkeling, Visie en Activiteitenprogramma Plattelandsontwikkeling in de provincie 2006-2009

Mevrouw Doornenbal vindt het beter te spreken van “platteland en heuvelland in ontwikkeling”. Voorliggend voorstel is een goede basis om als uitgangspunt voor het Utrechtse beleid te fungeren dat in september zal worden vastgesteld. Wel vindt haar fractie de voorplaat wat wonderlijk, nl. de Dom van Utrecht, gekoppeld aan het platteland.

Doel 9, de twee pilots met betrekking tot de wet en regelgeving voor plattelandsontwikkeling, spreekt haar fractie zeer aan. Graag hoort zij of deze pilots al enige vorm hebben gekregen. Overigens heeft het CDA nog wel enkele suggesties waar deze pilots kunnen plaatsvinden.

Ten aanzien van doel 6, streekidentiteit en cultuurversterking, laat de heer Ruijs weten dat zijn fractie voorstander is van het uitbrengen van een kwaliteitsatlas, waarmee de herkenbaarheid en de meerwaarde van de regio's duidelijk in beeld kan worden gebracht. Die atlas kan ook een bijdrage leveren aan de discussie over de positie en het bestaansrecht van de provincie. Mogelijk is zo'n kwaliteitsatlas ook informatief voor de commissie WEM.

De heer Damen kan zich in grote lijnen in voorliggend voorstel vinden. Het stuk is goed leesbaar, de doelen zijn haalbaar én betaalbaar, en het stuk geeft blijk van een reëel ambitieniveau.

Toch wil hij een aantal kanttekeningen plaatsen:

- * Op pag. 1 is er z.i. sprake van een cruciale fout. Daar wordt aangegeven dat in de komende 20 jaar 700 tot 950 agrarische bedrijven zullen gaan stoppen, echter, dat gebeurt in een periode van 10 jaar en niet van 20 jaar. O.a. wordt dit door het LEI beschreven. Concreet betekent dit dat de provincie Utrecht de koers op een aantal onderdelen zal moeten gaan versnellen.
- * Deze nota heeft veel te maken met een sterk ruimtelijk ordenend flankerend beleid. Een aantal bouwstenen uit de Handleiding Bestemmingsplannen moet in dat kader worden aangewend.
- * In de nota wordt aangegeven dat er geen sprake is van "verrommeling". Daarvan is echter wel degelijk sprake zoals o.a. wordt aangegeven in de uitgangspunten voor het Reconstructieplan Utrecht en de Gelderse Vallei.
- * "Platteland in ontwikkeling" mag niet alleen gefocust worden op de verbrede landbouw. Ook in de toekomst moet er ruimte blijven voor vergroting van het areaal van agrarische bedrijven, echter, dat komt in voorliggend stuk niet naar voren.
- * Op pag. 2 wordt aangegeven dat zaken aan elkaar moeten worden geknoopt, maar dat levert wel het risico op dat zaken te complex worden. Dat kan de voortgang van het proces gaan vertragen.
- * Wat de VVD betreft heeft de provincie een taak op het gebied van ontschotting en meer afstemming van de integrale projecten, om zo meer voortgang in het proces te verkrijgen. Daarnaast zou het goed zijn wanneer de provincie de gemeenten meer zou informeren over de ruimtelijke ordening, ontwikkelingsplanologie en gebiedsgericht beleid.

De heer Schreurs constateert dat er nu een concreet activiteitenprogramma klaar ligt voor de periode 2006-2009. Zijn vraag is hoeveel speelruimte er over blijft in de vier relevante AVP-thema's, indien voorliggend stuk door de staten geaccordeerd wordt.

Ook de PvdA vindt het stuk goed leesbaar, echter, door de vormgeving is de notitie wat onhandig in gebruik.

De heer De Vries vindt voorliggend stuk eveneens goed leesbaar. Wel heeft hij vragen over de opzet van de prestatie-indicatoren. In de indicatoren komt nl. niet tot uitdrukking of de projecten kwalitatief goed zijn uitgevoerd, terwijl dat toch de feitelijke indicator zou moeten zijn teneinde te kunnen beoordelen of een doelstelling of het beoogde resultaat is gehaald.

De heer Bos sluit zich bij vorige spreker aan. Hij memoreert eerdere discussies waarin naar voren kwam dat niet de indicatoren maar inzicht in de maatschappelijke effecten voor de staten van veel meer belang is. Hij vraagt of voorliggend stuk kan worden uitgebreid met een kolom waarin door de gedeputeerde wordt aangegeven wat het maatschappelijk effect van projecten is.

De heer De Vries kan zich geheel in dit voorstel van de PvdA vinden.

Regelmatig loopt hij in notities van de provincie aan tegen de formulering dat er onvoldoende bereidheid zou zijn om samen te werken met de inwoners van de kleine kernen. Die suggestie is onjuist en hij verzoekt die formulering niet meer in stukken op te nemen.

De heer De Heer laat weten dat zijn fractie het zeer positief vindt dat er ruimte voor experimenten wordt toegestaan.

Hij stelt de volgende vragen:

- Was dit stuk nu wel echt nodig, naast de Agenda Vitaal Platteland? Zijn fractie heeft zich verbaasd over het provinciale tweesporenbeleid, terwijl het juist nu, in de aanloop naar POP 2, een goed moment is om de twee plannen in elkaar te schuiven.
- In de voorloper van dit stuk (september 2005) was een hoofdstuk beloofd over de sturingsfilosofie. Echter, daarover is in voorliggende nota niets terug te vinden. Hij vraagt waarom de sturingsfilosofie wordt onderbelicht. De rol van de gebiedscoalities en de regio's komt niet helder naar voren. Vanuit de regio's komt er kritiek naar boven dat de provincie de gelden verdeelt maar dat de regio's teweinig mogelijkheden krijgen om mee te denken. Zijn vraag is of de sturingsfilosofie dezelfde is als voor de Agenda Vitaal Platteland.
- Het is hem nog steeds niet duidelijk waarom ontschotting van de plattelandspotjes op dit moment niet plaatsvindt.

De heer Koopmanschap sluit zich aan bij de opmerkingen van de heer De Heer. Op pag. 5 wordt aangegeven dat de aanvrager geen kennis hoeft te hebben van de verschillende financieringsstromen. In die zin is er kennelijk wel sprake van ontschotting. In voorliggende notitie worden vele regelingen gecombineerd. Wellicht is het zinvol na te gaan of regelingen concreet kunnen worden samengevoegd. Ontschotting is van groot belang; juist dat element heeft een groot maatschappelijk effect.

De heer Bisschop heeft waardering voor voorliggend voorstel. Hij sluit zich aan bij het pleidooi voor ontschotting. In het stuk worden vele behartenswaardige doelstellingen samengevat, echter, de meetbaarheid van die doelstellingen vindt hij niet terug. Het stuk wint aan kracht, wanneer ook de meetbaarheid in beeld wordt gebracht.

De heer Lokker laat weten dat deze commissie informatie zal ontvangen over de pilots. Overigens zijn aanvullende suggesties dienaangaande welkom. Hij kan zich vinden in het voorstel tot de opzet van een kwaliteitsatlas waarin de kernkwaliteiten en de toegevoegde waarde van gebieden zichtbaar worden gemaakt. Dat levert ook een bijdrage aan de eigen identiteit van het landelijk gebied.

Hij zegt de heer Damen toe dat de juiste termijn (niet 20 maar 10 jaar) voor het aantal bedrijfsbeëindigingen in de nota zal worden overgenomen, zoals dat uit onderzoeksgegevens van instituten naar voren komt.

De inhoud van voorliggende nota strookt met het RO-beleid. Het gaat inderdaad niet alleen om de verbrede landbouw. Er blijft plaats voor de gangbare landbouw en voor schaalvergroting van de veehouderij. Overigens wordt daar ook aandacht voor gevraagd, bv. via kavelruil. Spreker gaat ervan uit dat het areaal landbouwgrond min of meer gelijk zal blijven, ondanks de afname van agrarische bedrijven. De landbouwgrond zal niet alleen door de veehouderij worden gebruikt, maar ook voor andere doelen zoals natuurbeheer worden ingezet.

Het aan elkaar knopen van zaken mag inderdaad niet leiden tot onoverzichtelijkheid. Bedoeld is te zeggen dat een aantal ontwikkelingen niet los van elkaar mag worden gezien, echter, dat mag niet in een gordiaanse knoop ontaarden. Spreker pleit voor een integrale gebiedsgerichte benadering. Gepleit wordt voor ontschotting. Het is wel de bedoeling dat aanvragen bij één loket worden ingediend. De gedeputeerde moet zich voor de geldstromen, die de staten ter beschikking hebben gesteld, kunnen verantwoorden. Om die reden moeten de gelabelde bedragen intern wel inzichtelijk blijven, om te kunnen nagaan waar ze voor zijn ingezet en welke resultaten dat heeft opgeleverd. Los daarvan mag de aanvrager geen last hebben van al die verschillende geldstromen.

Gevraagd wordt naar de relatie met de Agenda Vitaal Platteland. Geconstateerd werd dat de Agenda Vitaal Platteland een onderdeel mist, nl. de landbouw. Om die reden heeft Minister Veerman een specifieke landbouwnotitie opgesteld. Duidelijk wordt erkend dat de agrariër nog steeds de belangrijkste grondgebruiker is en dat het beleid ook op dat gegeven moet worden afgestemd. Hij schaaft zich ach-

ter de doelstelling van minister Veerman dat het ondernemerschap centraal moet worden gesteld. Hij stelt dat deze notitie niet in strijd is met de uitgangspunten van de Utrechtse Agenda Vitaal Platteland. Vragen zijn gesteld over de meetbaarheid van de gegevens. Spreker meent dat er nogal eens sprake is van een “meetbaarheidscultuur” met als gevolg een “afrekencultuur”. Hij kan zich geheel vinden in de benadering van de heer Bos, voor wat betreft het beschrijven van de maatschappelijke effecten en het niet alleen maar inzetten op indicatoren en het monitoren van processen.

Hij heeft begrip voor de opmerking van de heer De Vries over de weergave van de samenwerking met de kleine kernen. De opmerking is niet zo negatief bedoeld, als door de heer De Vries wordt geïnterpreteerd. Voortaan zal een en ander wat zorgvuldiger worden verwoord.

De CU heeft de vraag gesteld of het wel nodig was om deze notitie uit te brengen. Dat is wel degelijk het geval, juist om de landbouw apart te belichten aangezien de landbouw op landelijk niveau bij de Agenda Vitaal Platteland onvoldoende uit de verf is gekomen. De sturingsfilosofie voor AvP en Platteland in Ontwikkeling is dezelfde. De staten houden de sturing over de doelen en de middelen en GS krijgen van PS de opdracht om de middelen op de juiste wijze in het gebied aan te wenden.

In dit proces hebben de gemeenten een prominente rol. De provincie spreekt gemeenten erop aan dat zij het provinciale beleid op de juiste wijze in de bestemmingsplannen vertalen. Zonodig kan de provincie dit gemeenten zelfs dwingend opleggen.

Op een vraag van de heer Bos om een aparte notitie op te stellen over de gewenste effecten van maatregelen, antwoordt de heer Lokker dat het niet zijn bedoeling is om een aparte notitie over de maatschappelijke effecten op te stellen. Wel zal hij de staten duidelijk maken wat het beoogde maatschappelijk effect zal zijn van de voorgestelde activiteiten.

De heer De Heer wijst erop dat er in deze commissie, aan de hand van aparte notities, al meermalen is gesproken over het in kaart brengen van de maatschappelijke effecten van het plattelandsbeleid. Kennelijk blijkt die vertaling in de nota's erg moeilijk te zijn.

De heer De Vries sluit zich aan bij de opmerking van de heren Bos en De Heer. Voordat er in de staten over dit voorstel van gedachten wordt gewisseld, moeten de maatschappelijke effecten wel inzichtelijk worden gemaakt.

De heer Bisschop meent dat de maatschappelijke effecten al voor een deel verwoord zijn in de toelichting op het voorstel, nl. onder “beoogd effect”. De staten hebben de taak de uitvoering van het beleid te controleren en dat vereist een meer concrete verwoording van de ambities. Hij is het eens met de heer Lokker dat het niet de bedoeling is dat het meten van prestaties in een afrekencultuur zou resulteren. Daarentegen kan niet worden volstaan met vage omschrijvingen en goede bedoelingen. Ook hij sluit zich aan bij het verzoek van de heer Bos. Wanneer de maatschappelijke effecten inzichtelijk worden gemaakt, dan ontstaat er een instrumentarium op grond waarvan de staten een proces kunnen volgen, niet om een afrekencultuur te creëren maar om de controlerende taak van de staten te kunnen uitvoeren. Nadrukkelijk stelt hij dat niemand er mee op schiet wanneer het beleid op goede bedoelingen zou stranden.

De heer Damen constateert dat in het voorstel Platteland in Ontwikkeling bouwstenen worden aangegeven die t.z.t. in de ILG zullen terugkomen. In het kader van de ILG moet worden aangetoond welke prestaties er met een bepaald budget voor een bepaald project zijn gehaald. Hij wil voorkomen dat er op dit vlak dubbel werk wordt verricht.

De heer Lokker meent dat deze commissie en het college van GS het feitelijk met elkaar eens zijn. Hij heeft toegezegd er zijn best voor te zullen doen om vóór de komende statenvergadering inzichtelijk te maken wat de maatschappelijke effecten zijn. Hij denkt dat hij daarmee een heel eind kan komen, zij het niet via een aparte notitie.

De heer Bos laat weten dat het hem niet zozeer gaat om een aparte notitie. Het gaat om het inzichtelijk maken van de maatschappelijk effecten. Hij ziet de aanvulling terzake van de heer Lokker graag tegemoet. Een en ander zal door zijn fractie worden meegenomen in de uiteindelijke beoordeling tijdens het statendebat dat op 12 juni a.s. zal plaatsvinden.

De wnd. voorzitter rondt hiermee de discussie af.

7. PS voorstel Koersdocument ten behoeve van opstellen Agenda Vitaal Platteland Utrecht

De heer Schreurs laat het volgende weten.

De PvdA vindt het voorstel moeilijk leesbaar en onduidelijk en vooral procesmatig van aard. Niet helder komt naar voren welke besluiten er moeten worden genomen en wat de politieke sturingsmogelijkheden van de staten zijn.

Op pag. 13 wordt melding gemaakt van de EU middelen; op pag. 19 wordt ingegaan op de taskforce verdroging en op pag. 24 wordt de route netwerk recreatie aangeduid. Al deze onderdelen bevatten nog veel onduidelijkheden en het is zaak dat daarover in het vervolg van de discussie over de Agenda Vitaal Platteland helderheid wordt geboden.

De PvdA vindt de ambities, waarmee de gedeputeerde de onderhandelingen ingaat, niet erg hoog. Hij vraagt waarom niet steviger wordt ingezet op bv. provinciaal scenario 1 en 2. Bij 6 van de 12 thema's wordt bij het rijk gevraagd om inzet van extra middelen met daarbij de mededeling dat, wanneer dat niet lukt, de ambities zullen worden bijgesteld middels prioritering of temporisering. Die benadering baart de PvdA zorg. Het is de PvdA bv. niet duidelijk waarom in dit kader ook temporisering van de EHS wordt overwogen; de consequenties daarvan moeten eerst duidelijk in beeld worden gebracht. De PvdA zou de onderhandelingen met de rijksoverheid steviger willen inzetten, met name voor de eerder genoemde 6 punten.

De indruk ontstaat dat de provincie de hoofdverantwoordelijke is voor de ILG gelden maar dat de gelden door de verkokerde en thematische planning al voor 90% vastliggen. De vraag is dan ook in hoeverre de provincie verantwoordelijkheid overhoudt en hoeveel speelruimte er nog is. Ook is niet duidelijk hoeveel flexibiliteit er tussen de 8 thema's is. Wanneer een thema wat minder geld kost, kan het resterende bedrag dan naar een ander thema worden overgeheveld? Opmerkelijk noemt de PvdA het dat het rijk van de provincie verwacht dat er wordt ontschot en minder verkokerd wordt gewerkt terwijl de rijksmiddelen wel in 8 kokers naar de provincie toekomen. Het is zaak dat de gedeputeerde er bij het rijk op aandringt zelf ook meer aan ontkokering te doen.

Ten aanzien van de evaluatie van het uitvoeringscontract 0506, laat de PvdA weten daar toch van geschrokken te zijn. Terwijl de visitatiecommissie zich eerder positief uitliet, blijkt dat deze evaluatie toch minder gunstig is voor de provincie Utrecht. De PvdA vraagt waarom dit sombere beeld is ontstaan en wat er gaat gebeuren om te voorkomen dat men in de komende AvP-periode niet weer tegen dezelfde knelpunten gaat aanlopen. Hoe kan bv. worden bewerkstelligd dat de budgetten wel volledig worden benut?

Over punt 4.3.7, begrenzing nationale landschappen, vraagt hij wanneer daarover duidelijkheid gaat ontstaan. Voorts is het hem niet duidelijk waarom de commissie ZCW is uitgenodigd omdat de sociale component in voorliggend voorstel niet is terug te vinden.

De PvdA heeft begrepen dat alleen de reconstructie al landelijk met een tekort van € 478 miljoen wordt geconfronteerd. De PvdA vindt dit zeer verontrustend en vraagt hoeveel tekorten er voor de rest van de AVP dreigen te gaan ontstaan.

De heer Damen laat weten dat de VVD zich grotendeels kan aansluiten bij de reactie van de PvdA. Het gaat hier om een koersdocument, echter, toch is de lijn van deze notitie niet duidelijk. Wanneer deze koers wordt gevolgd, zoals geschetst, dan zal men "uit de bocht vliegen" en in de komende jaren met een groot financieel debacle worden opgezadeld. Hij hoopt dat deze gedeputeerde een list kan verzinnen om dat te voorkomen.

Hij complimenteert de griffie die in staat is geweest een zeer goed begeleidend memorandum bij dit koersdocument op te stellen.

De grote financiële tekorten baren de VVD grote zorgen; hoe moet dat worden opgelost?

De VVD vindt het vooral een kwestie van middelenafstemming. Ambitieniveau en middelen moeten op elkaar worden afgestemd, d.w.z.:

1. ambitieniveau
2. doelen
3. middelen.

Ook moet er een mogelijkheid zijn voor maatwerk en tussentijdse aanpassingen, juist met het oog op resultaatafrekening, beoordeling en actuele ontwikkelingen.

Voorkomen moet worden dat het ministerie van LNV de problemen eenzijdig bij de provincies neerlegt en de provincies op de resultaten gaat afrekenen.

De VVD pleit voor prioriteitstelling in het Koersdocument. Het bestaande beleid moet in beeld worden gebracht, alsmede het reeds aangenomen beleid, voorzien van tijdspad en beschikbare middelen.

In voorliggend Koersdocument is niets terug te vinden van de betrokkenheid van gemeenten en waterschappen. De VVD vindt de rol van DLG in het proces discutabel. De VVD zal daarover vragen gaan stellen in de Tweede Kamer. Het is nl. onjuist dat “een slager zijn eigen vlees keurt”. DLG wordt voor de uitvoering verantwoordelijk gesteld maar vervolgens gaat DLG ook de andere actoren controleren op het behalen van de beoogde resultaten. Dat is onjuist. Spreker wijst erop dat DLG grotendeels door het ministerie van LNV wordt aangestuurd, en niet door de provincies.

Al met al vindt de VVD de inhoud van het Koersdocument teleurstellend. Meer duidelijkheid moet er komen over de vraag welke koers er moet worden gevolgd en hoe de procedures eruit zien. Terzake verwijst hij naar het ontwerpbesluit waarin wordt aangegeven dat de provincie Utrecht uiterlijk 1 juni zijn tegenbod moet geven op het rijksbod. Hij vraagt wanneer voorliggend stuk in de staten zal worden behandeld.

De wnd. voorzitter antwoordt dat, gezien de tijdsdruk, besloten is voorliggend Koersdocument te behandelen in de statenvergadering van 15 mei a.s.

Mevrouw Dekkers dankt de griffie voor het duidelijke begeleide memo.

Het CDA vraagt of de conclusie juist is dat de provincie risicodragend is wanneer de onderhandelingen zijn afgerond, zo ja, ligt dan de verantwoordelijkheid ook bij de uitvoerende provincie? De provincie moet kunnen bijsturen en ontschotten. Dit is een belangrijk punt, zeker wanneer het grote aantal onderwerpen in ogenschouw wordt genomen. Het CDA vraagt of het college van GS informatie kan geven over het financiële beleid voor de nationale landschappen en over de eigen bijdrage van de provincie voor de Koopmangelden. Voor grote onderwerpen als de EHS, de nationale landschappen en de reconstructie moet er worden gefaseerd, de ambitie moet kunnen worden bijgesteld of ingezet moet worden op extra middelen van het rijk. Het CDA vraagt dienaangaande om een toezegging van de gedeputeerde.

Zij vraagt wanneer PS, na afronding van de onderhandelingen, nog weer aan bod komen. Het CDA gaat ervan uit dat de eigen financiële bijdrage van de provincie in september zal worden besproken.

De heer Bisschop dankt ook de griffie voor de verduidelijkende notitie.

Hij heeft voorliggend Koersdocument benaderd als een reactie op een verzoek van het rijk, voorzien van € 180 miljoen. In het stuk worden de onderdelen van de rijksvraag systematisch nagegaan en wordt er een tegenbod gedaan. Grosso modo kan hij zich in voorliggende reactie vinden.

Wel wil hij een aantal onderdelen aanscherpen. Inderdaad moet hoe dan ook voorkomen worden dat het rijk de zwarte piet bij de provincie gaat neerleggen. Het zou onjuist zijn wanneer het rijk zijn eigen risico afdekt en de eventuele meerkosten later alleen voor rekening van de provincie komen. Wat hem betreft moet dit uitgangspunt zijn van de onderhandelingen met het rijk. Hij pleit ervoor dat de provincie zich in de onderhandelingen met het rijk harder gaat opstellen. Wanneer de provincie een bepaalde

prestatie niet volgens de prijs van het rijk kan leveren, dan moet duidelijker worden gesteld welke ambities er wél voor een bepaald bedrag kunnen worden geleverd. Dat betekent dat de ambities zonodig moeten worden bijgesteld. Wanneer er alleen maar wordt geprioriteerd en getemporeerd dan gaat er een enorme planologische schaduwwerking ontstaan met alle gevolgen van dien. Een vitaal platteland vraagt om helderheid en duidelijkheid; wat moet er worden bereikt en wat kost het.

Met de benadering, zoals juist door hem werd geschetst, kan spreker zich in voorliggend document vinden met daarbij de aantekening dat hij met zijn fractie zal bespreken het punt van prioriteren en temporeren om te zetten in het bijstellen van ambities, om zo planologische schaduwwerking te voorkomen.

De heer Kloppenborg sluit zich aan bij de opmerkingen van de PvdA. Het stuk heeft een erg ambtelijk karakter maar is als een politiek bestuurlijk document niet duidelijk. Ook hij dankt de griffie voor het voortreffelijke bijgevoegde begeleidend schrijven.

Spreker memoreert dat het de bedoeling was de Agenda Vitaal Platteland als een integraal programma op te zetten, echter, daarvan is in het geheel geen sprake. Nog steeds zijn er schotten en kaders waarmee rekening moet worden gehouden. Het is hem niet duidelijk hoe waterschappen en gemeenten voor deze aanpak, nl. een provinciaal format, geënthousiasmeerd kunnen worden. Wat GL betreft moet de gebiedsgerichte inzet veel duidelijker in kaart worden gebracht. Zeer bezorgd is GL over het bijstellen van ambities en prioriteiten hetgeen vooral zal resulteren in groenstagnatie. Analoog aan de stagnatie in de bouwproductie, kan hij zich voorstellen dat er door een commissie ook een onderzoek wordt gedaan naar de stagnatie in het realiseren van de groenambities. Hij onderschrijft de vrees van de VVD over de wijze waarop het ministerie de provincie mogelijk een “sigaar uit eigen doos gaat presenteren.” Hij hoopt dat de provincies richting rijksoverheid sterk op de onderhandelingen gaan inzetten. Van groot belang is inzicht in de co-financieringsmogelijkheden van gemeenten en waterschappen en het verkrijgen van draagvlak daarvoor.

In par. 4.3.2 wordt verwezen naar het soortenbeleid dat op rijksniveau wordt vervangen door de leefgebiedenbenadering. Hij verwijst terzake naar het pleidooi destijds van de CU over de in standhouding van de ecologische monitoring, echter, hij begrijpt dat het soortenbeleid inmiddels is wegbezuinigd. GL is over het Koersdocument aanzienlijk minder positief dan over het voorstel Platteland in Ontwikkeling. Het is nog maar de vraag of de provincie geloofwaardig kan blijven wanneer het beleid op deze wijze wordt ingezet.

De heer De Heer geeft aan dat dit Koersdocument duidelijk maakt dat de provinciale ambities de inhoud van de portemonnee overtreffen, hoe het onderhandelingsresultaat ook zal uitvallen. Dat betekent dat er scherpe keuzes moeten worden gemaakt. De inhoudelijke keuzes wil hij bewaren voor het statendebat maar toch wil hij nu al de vinger leggen bij een grote leemte in het koersdocument, nl. het ontbreken van het instrument landschapsfondsen. Voor wat betreft de financiën wordt aangegeven:

1. om meer rijks gelden vragen
2. meer provinciaal geld inzetten
3. ambities bijstellen

terwijl als 4^e oplossing het landschapsfonds moet worden toegevoegd. Het gaat dan om bijdragen van burgers en bedrijven, die door overheden kunnen worden verviervoudigd, en het is de kunst om dat vliegwiel op gang te brengen. Het huizentientje van de huizenkopers in Bunschoten is een concreet voorbeeld van een rood/groen constructie die in praktijk wordt gebracht om een landschapsfonds te voeden. Ook verwijst hij naar een concreet voorbeeld bij de Soestereng. Destijds heeft hij voorgesteld om voor alle nationale landschappen een landschapsfonds in te stellen, echter, het college van GS wees dat van de hand omdat de initiatieven van onderaf moesten komen. Dergelijke initiatieven van onderaf zijn er wel degelijk in De Venen en in Eemland/Arkemheen. Hij begrijp dan ook niet waarom de oplossingsrichting van het landschapsfonds niet in dit Koersdocument is meegenomen.

Hij heeft kennisgenomen van het advies van Berenschot over de gebiedsovereenkomsten, waarin o.a. wordt gewezen op de dubbelrol van de provincie die regisseur én hoofdrolspeler is. Dit kan problemen opleveren. Hij vraagt of het advies van Berenschot nader wordt uitgewerkt, met name daar waar het gaat om de dubbelrol van de provincie. Ook in de regio zijn er mensen die een deel van de regisseursrol kunnen uitvoeren

Hij sluit zich aan bij de opmerking van GL over de ecologische monitoring die belangrijk is voor het gebiedsgericht beleid en voor het soortenbeleid. De ecologische monitoring moet dan ook verstevigd worden. Ook sluit hij zich aan bij een eerdere suggestie om een commissie voor de groenstagnatie te vormen.

De heer De Vries sluit zich voor een deel aan bij de benadering van de heer Bisschop voor het lezen van voorliggend document. Hij constateert dat de ambities van rijk en provincie op zich wel matchen maar dat het rijk te weinig geld biedt om de doelen, die beide partijen voor ogen hebben, daadwerkelijk te kunnen realiseren. Er zullen harde onderhandelingen nodig zijn om dit grote financiële gat te kunnen overbruggen. De provincie moet helder aangeven wat er voor een bepaald bedrag mogelijk is c.q. wat er acceptabel is. Het is onverstandig en voorbarig om in de onderhandeling al bij voorbaat een aantal beslispunten op te nemen voor wat betreft temporisering en prioritering.

Voorts constateert hij met zorg dat nogal wat zaken niet helder zijn c.q. nog een verdere uitwerking behoeven. Het is hem niet duidelijk hoe er over dergelijke onduidelijke kwesties moet worden onderhandeld c.q. een beslissing moet worden genomen. Hij vraagt of daarover op tijd (voor december) toch nog inzicht kan worden gegeven.

Voorts vraagt hij hoe de Agenda 2010 projecten later in het integrale ILG programma worden verwerkt.

De heer Lokker beaamt dat het hier gaat om een lastig en complex traject. De provinciale organisatie heeft alle zeilen bijgezet om in de korte tijd die beschikbaar was te reageren op het rijksbod. Het gaat hier overigens niet om een publieksdocument, maar om een onderhandelingsdocument voor het rijk, en dat moet technisch in orde zijn.

Het rijk heeft een achttal thema's benoemd en de provincie moet die thema's met de gebieden gaan uitwerken. Na een aantal jaren zal het rijk beoordelen of de provincie de doelstellingen en de maatschappelijke effecten heeft gehaald. Het rijk heeft daar een bedrag tegenover gesteld, nl. € 180 miljoen voor de provincie Utrecht.

Op landelijk niveau gaat het om een bedrag van € 3,2 miljard en met het flankerend beleid komt het bedrag uit op totaal € 4,6 miljard. De vraag is of dat geld voldoende is om de vereiste prestaties te kunnen leveren. Provincies, alsmede de commissie Verheijen, zijn bezig dit te onderzoeken. Duidelijk is dat rijk en provincies niet tegenover elkaar staan, maar trachten gezamenlijk te komen tot uitvoering van beleid voor het landelijk gebied. Het is ook voor het rijk van groot belang om de tekorten boven tafel te krijgen. Het ziet ernaar uit dat de provincies uitkomen op een tekort van € 1,5 miljard voor het landelijk gebied, met name voor wat betreft de EHS-financiering en de reconstructie.

In de komende weken wordt geanalyseerd waardoor de verschillen worden veroorzaakt. Daarbij worden ook de aangegane verplichtingen van de overheid richting een gebied meegenomen. Wanneer er desondanks nog steeds onvoldoende middelen beschikbaar zijn voor de beoogde prestaties dan wordt nagedacht over de oplossingsrichting:

- het bijstellen van ambities?
- moet er worden gefaseerd?
- wordt er om meer rijksmiddelen gevraagd?

De minister heeft duidelijk gesteld dat hij niet méér geld ter beschikking heeft. Extra middelen zullen derhalve via besluitvorming in de Tweede Kamer beschikbaar moeten komen. In die zin is het ook goed dat de staten hun Tweede Kamerfractie over deze problematiek benaderen.

Spreker zal in de onderhandelingen niet gaan inzetten op een hogere bijdrage van de provincie dan het reeds toegezegde bedrag. Het gaat hier immers om het realiseren van rijksdoelen, waarvoor de provincie reeds provinciale gelden wil inzetten. Wanneer het rijk zeer hecht aan het realiseren van dat rijksdoel, dan zal het rijk daarvoor meer middelen moeten inzetten.

Binnenkort zal hij met deze commissie in gesprek gaan over:

- de omvang van de beleidstekorten
- de oorzaken daarvan
- de bestuurlijke verplichtingen van de provincie

Inderdaad zijn alle punten nu nog niet duidelijk; deze worden momenteel uitgezocht. Zo is de taskforce verdroging nog niet klaar met zijn werk. Het onderdeel water wil spreker bewust buiten de onderhandelingen houden omdat hij de rekening gepresenteerd krijgt, wanneer hij de ambities van het rijk gaat delen. Op rijksniveau is afgesproken dat er een evaluatie zal plaatsvinden en vervolgens zal worden gekeken naar de consequenties van het Bestuursakkoord Water. Zodra er meer duidelijk is over het Bestuursakkoord Water en over de Kaderrichtlijn Water, kunnen er budgetten voor het water worden opgenomen, zij het dat de rekening voor de wateropgave door waterschappen en het rijk moet worden betaald.

Hij bevestigt de vraag van de heer Damen dat de Kaderrichtlijn Water niet in voorliggend Koersdocument voorkomt. De waterschappen en de gemeenten zijn volop bij deze discussie betrokken en trekken voor wat betreft dit dossier gezamenlijk met de provincie op.

Een gevoelig punt is de verwijzing naar het uitvoeringscontract 2005/2006. Immers, gebleken is dat niet al het rijksgeld tijdig voor de benodigde doelen kan worden weggezet door de provincie en dat de grondverwerving achterblijft. DLG is de beleidsuitvoerder van de provincie Utrecht voor het landelijk gebied. Met onderhandelingen wordt getracht te bereiken dat DLG ook aan de voorkant door de provincies wordt aangestuurd. Op dit moment zit DLG aan de provinciale kant van de onderhandelingstafel.

Op vragen van de heer Damen antwoordt de heer Lokker dat hij zojuist de positie van DLG heeft belicht in de periode 2007-2013. Met ingang van 1 januari 2007 ontstaat de situatie dat DLG volledig door de provincie wordt aangestuurd.

De heer Damen laat weten dat de VVD de rol en de positie van DLG kritisch zal blijven volgen.

Overigens heeft hij begrepen dat er discussie gaande is over de grondvoorraad van BBL. Hij stelt voor ook dit element in beeld te brengen omdat dit een behoorlijk bedrag kan genereren.

De heer Lokker antwoordt dat hij reeds het voorstel heeft gedaan om als provincies economisch eigenaar te worden van de BBL-gronden, in totaal 40.000 ha. Inmiddels is bekend wat de omvang van de BBL-gronden per provincie is. Dat kan betekenen dat, wanneer er in de toekomst een tekort is voor het realiseren van de EHS, de provincie wellicht de BBL-gronden ter financiering kan gaan inzetten. Ook zet de provincie zich ervoor in om de gronden van domeinen in handen te krijgen, maar in politiek De Haag ligt dat gevoelig, vooral bij minister Zalm.

Er is geen flexibiliteit in het wegschuiven van doelen van het rijk. Wel kan de provincie de middelen flexibel inzetten ten behoeve van die doelen. In 2013 is het afrekenmoment en niet eerder. Een evaluatie in 2010 is derhalve geen afrekenmoment, maar een bijstuurmoment.

Iedere provincie gaat individueel met het rijk een contract afsluiten. De provinciale staten bepalen de onderhandelingsruimte van de provincie.

Zijn voorstel is om in te zetten op een minder hoog ambitieniveau omdat hij de ambities van het rijk niet financieel wil overnemen. Hij vraagt de staten hem de ruimte te geven om de onderhandelingen hard in te zetten. In die zin kan hij zich wel aansluiten bij de benadering van de heer Bisschop.

Hij vraagt hoe er naar het oordeel van deze commissie moet worden gehandeld wanneer de tekorten blijven; moet de provincie de eigen bijdrage gaan verhogen, moeten de ambities worden bijgesteld of moet er worden gefaseerd? De commissie heeft zich daarover nu nog niet eensluitend uitgelaten.

De heer Damen benadrukt dat planologische schaduwwerking hoe dan ook moet worden voorkomen.

De heer Lokker wil “niet verder springen dan zijn polsstok lang is”. In juni worden de onderhandelingen over de FES-gelden voor de Venen en het Groene Hart afgerond en de finale besluitvorming vindt in december plaats. Deze termijn is nodig om te kunnen nagaan in hoeverre ambitie en middelen met elkaar in evenwicht zijn.

Mevrouw Kramer vraagt of het niet uitvoeren van een bepaald project ook een optie kan zijn. De heer Lokker bevestigt dit. Hij wil alleen aan de slag gaan, wanneer er voldoende duidelijkheid is over de beschikbaarheid van de financiële middelen en de instrumenten.

Inderdaad is de provincie in bepaalde opzichten risicodragend. Het kan voorkomen dat bepaalde doelen niet kunnen worden gehaald omdat de grondverwerving niet tot stand is gekomen. Juist om die reden is het van groot belang dat de procedures goed in elkaar worden gezet. Daarmee kan ook planologische helderheid worden gegeven. Hij kan zich bv. voorstellen dat de staten op een gegeven moment toch het instrument van de onteigening gaan inzetten, gelet op de grote maatschappelijke belangen die daarmee gediend kunnen zijn.

Ten aanzien van de nationale landschappen, staat de provincie op het standpunt dat de € 50 miljoen van het rijk moet worden gematched met de € 50 miljoen van de provincies. Wanneer de Tweede Kamer meer middelen voor de nationale landschappen wil inzetten, dan mag dat niet automatisch gekoppeld worden aan de cofinanciering van de provincies. De provincies nemen dienaangaande een helder standpunt in.

Hij is erop tegen om teveel regisseurs in het landelijk gebied te hebben; wel zijn er veel goede uitvoerders nodig. In de projecten van het landelijk gebied is zeer veel menselijk kapitaal aanwezig. De provincie wil deze mensen blijven inzetten maar zij mogen niet de illusie krijgen dat zij het spel bepalen. De provinciale staten van Utrecht bepalen het beleid.

De wnd. voorzitter geeft gelegenheid voor een tweede termijn.

Diverse commissieleden herhalen hun eerder gestelde vraag over:

- de sociale component in de AVP
- begrenzing van nationale landschappen
- het uitvoeringscontract 0506; hoe wil GS dergelijke problemen in de toekomst gaan voorkomen?
- landschapsfondsen en ecologische monitoring
- de inzet van de provincie op leefgebiedenbenadering of op soortenbenadering.

Mevrouw Kramer vraagt aandacht voor de nummering van het Koersdocument; die is niet geheel correct.

De heer Damen vraagt om duidelijk inzicht in de beslismomenten: wanneer kunnen de staten het beleid ten aanzien van de Agenda Vitaal Platteland nog bijsturen?

Mevrouw Dekkers sluit zich bij deze vraag aan. Nogmaals vraagt zij naar de Koopmansgelden.

De heer Lokker laat het volgende weten:

De sociale component wordt niet expliciet in het Koersdocument genoemd omdat het hier geen rijks-thema betreft. Het gaat hier uitsluitend om het Investeringsbudget Landelijk Gebied. De provincie komt in andere notities wel in voldoende mate terug op de sociale component in het beleid, voorzien van een eigen financieringsstroom.

De begrenzing van nationale landschappen wordt momenteel voortvarend ter hand genomen, in ieder geval voor Arkemheen en Eemland en voor Rivierenland, dit in overleg met het gebied. Hij zegt toe dat de begrenzingcriteria ter beoordeling aan de commissie REG zullen worden toegezonden.

Voor wat betreft het UC 2005-2006 heeft hij gevraagd om over twee weken een scherpe analyse te leveren van de oorzaken van de stagnatie en op welke wijze dat kan worden opgelost. Hij zegt toe dat deze commissie de uitkomsten van die analyse zal ontvangen

Spreker is voorstander van de leefgebiedenbenadering omdat dit voldoende recht doet aan het natuurbeleid. Een en ander wordt momenteel nader uitgekristalliseerd. Overigens kan men altijd terugvallen op het soortenbeleid dat de Europese commissie heeft vastgesteld. Daarvoor is monitoring noodzakelijk. De provincie beschikt over een omvangrijke ecologische databank en deze blijft in tact.

Gevraagd is naar de beslismomenten van de staten. Hij zegt de commissie toe dat ze steeds van informatie zal worden voorzien, o.a. de uitkomsten van het onderzoek van de commissie Verheijen. Volgens zal er een provinciaal bod geformuleerd worden; de staten zullen daarbij worden betrokken. In december zal er een definitief contract worden opgesteld. Er komen tussen nu en december nog veel momenten waarop de staten volledig in beeld zijn, alvorens er definitieve contractuele afspraken met het ministerie worden gemaakt.

Hij heeft begrepen dat de commissie hem vandaag als boodschap meegeeft om vooral scherp de onderhandelingen in te gaan met de middelen die de staten daarvoor beschikbaar hebben gesteld. Wanneer men daarmee niet uitkomt, zal hij deze kwestie opnieuw met de staten bespreken en zal men zich opnieuw over de oplossing gaan beraden.

Hij wacht het politieke debat over het Koersdocument Agenda Vitaal Platteland Utrecht in de volgende statenvergadering af.

8. Vierde kwartaalrapportage 2005 Programma Agenda 2010

De wnd. voorzitter memoreert dat de schriftelijke vragen van mevrouw Kramer en de heer De Vries over de Stichtse Lustwarande en over de Schammer inmiddels schriftelijk zijn beantwoord. Derhalve wil de wnd. voorzitter de discussie nu beperken tot het project Hart van de Heuvelrug.

Mevrouw Kramer verwijst naar een mail van de griffie over de behandeling van de Agenda 2010. Destijds heeft de PvdA verzocht om mondelinge behandeling van de Agenda 2010 terwijl de griffie nu verzoekt om een schriftelijke afdoening. Deze gang van zaken is onbevredigend. Zij vraagt of het Presidium zich kan beraden over de vraag hoe er tenminste één keer per jaar mondeling van gedachten kan worden gewisseld in de vakcommissie over Agenda 2010 met de mogelijkheid om vragen aan de gedeputeerde te stellen. Overigens heeft zij nog enkele aanvullende vragen over Agenda 2010 die zij wederom schriftelijk zal indienen.

Voor wat betreft het Hart van de Heuvelrug, constateert zij dat in het plan wel zeer frequent melding wordt gemaakt van de integrale benadering. Graag wil zij een toelichting ontvangen over pag. 12 met betrekking tot de koopovereenkomst die nog niet opgesteld is.

Ook wordt op pag. 12, onder grondaankopen, op een gegeven moment het jaar "2005" aangeduid terwijl dat waarschijnlijk "2006" moet zijn.

De PvdA stelt de duidelijke informatie over het Hart van de Heuvelrug op prijs.

De heer Klarenbeek vraagt met betrekking tot Hart van de Heuvelrug of de financiële administratie inmiddels is opgericht en of er definitieve afspraken zijn gemaakt over de kostentoewijzing.

Op pag. 13 wordt gesproken over een tweede zorgkern. Hij vraagt of daar meer duidelijkheid over kan worden gegeven. In het kader van de Stichtse Lustwarande vraagt hij in relatie tot het stationsgebied Driebergen welke financiële risico's de provincie daar loopt, omdat een deel wordt voorgefinancierd.

De heer Kloppenborg geeft aan dat hij de nodige vragen krijgt van mensen over de verhouding tussen het rood en het groen in het Hart van de Heuvelrug in relatie tot functieverandering. Hij zou een overzicht met de functiewijzigingen Hart van de Heuvelrug op prijs stellen, nu het plaatje steeds concreter wordt ingevuld. Wellicht dat die informatie via de mail kan worden doorgegeven.

De heer De Vries sluit zich aan bij de opmerkingen van de PvdA over de behandeling van Agenda 2010. Ook D66 heeft eerder aangegeven er behoefte aan te hebben de rapportages tenminste 1 x per

jaar inhoudelijk te bespreken. Gebleken is dat nogal wat onderwerpen inmiddels wat gedateerd zijn. De commissie stelt daar dan wel vragen over, maar blijft feitelijk achter de feiten aanlopen. De wnd. voorzitter zegt toe dat de opmerkingen van mevrouw Kramer en de heer De Vries aan het Presidium zullen worden voorgelegd.

De heer Lokker laat op voorhand weten dat specifieke vragen schriftelijk zullen worden beantwoord. Voorts laat hij weten dat de kwartaalrapportages inderdaad rapportages achteraf zijn over de resultaten die zijn behaald. Geconstateerd wordt dat er veel groen is en dat de uitvoering uitstekend loopt. Wanneer er keuzes moeten worden gemaakt in de besteding van de middelen, dan komt deze commissie zeker aan bod. Tot nu toe ziet het er naar uit dat het totale budget niet wordt overschreden. Alle zeilen moeten worden bijgezet om het beschikbare geld te kunnen wegzetten. De commissie wordt regelmatig over de voortgang geïnformeerd en wanneer er noodzaak is van een wijziging in de bestemming van de middelen, dan zal de commissie daar over worden geraadpleegd.

9. PS voorstel Voorjaarsnota 2006

Mevrouw Doornenbal laat weten dat het CDA instemt met het voorstel inzake voortzetting veldtoezicht Utrechtse Heuvelrug. Gevraagd wordt om extra middelen in te zetten voor de voortzetting van de agenda actieplan Vitaal Platteland. Zij vraagt dienaangaande om een toelichting. In relatie tot de ecoducten, is het CDA er voorstander van om goede leefgebieden te creëren voor de dieren, omdat daarmee de populaties versterkt kunnen worden. Uit de stukken blijkt dat 9,6 miljoen voor de ecoducten al geregeld is. Nu wordt er 4,9 miljoen gevraagd voor de N227 Leusderheide-Den Treek en € 1 miljoen voor de Bildse Rading. Zij vraagt of deze twee ecoducten een hogere prioriteit hebben dan de andere ecoducten. Het CDA wil graag een integrale afweging kunnen maken, zodat weloverwogen een bestemming kan worden gegeven aan het budget grote investeringen ad € 150 miljoen. Om die reden gaat het CDA nog niet akkoord met het GS voorstel om vele miljoenen aan de ecoducten te besteden. Zij verzoekt om een overzicht van de ecoducten voor wat betreft noodzaak en prioriteit, voorzien van een lijst van co-financiers. Deze lijst kan vervolgens ter beoordeling aan deze commissie worden voorgelegd.

Om de luchtwassers bij agrarische bedrijven te stimuleren, stelt het CDA voor daarvoor het Landschapsfonds te gaan inzetten.

De heer Bisschop sluit zich aan bij de opmerkingen van het CDA.

De heer Van Benthem memoreert dat de PvdA enkele behartenswaardige opmerkingen over het veldtoezicht heeft gemaakt. De VVD wacht eerst de antwoorden op die vragen af.

Van het Overlegorgaan Nationaal Park De Utrechtse Heuvelrug hebben de commissieleden een brief ontvangen. Verheugd is hij te constateren dat de leden van het Overlegorgaan de noodzaak van de ecoducten onderschrijven. Wellicht kunnen partijen voor cofinanciering benaderd worden zodat de provincie, de gemeenten en het particulier initiatief ieder een derde deel van de totale kosten van € 75 miljoen voor hun rekening kunnen nemen.

De VVD steunt het voorstel van het CDA ten aanzien van een noodzakelijke integrale afweging ten aanzien van de ecoducten. Overigens vindt hij het geen goede zaak om een half jaar voor de PS-verkiezingen een bedrag van € 75 te voteren voor ecoducten. Voorkomen moet worden dat de staten over hun graf heen gaan regeren, vooral wanneer het om dergelijke majeure investeringen gaat. Wat hem betreft mag die integrale afweging in april 2007 plaatsvinden.

De heer Bos laat weten dat zijn fractie de antwoorden van GS op de vragen over het veldtoezicht afwacht; deze zullen zo mogelijk nog bij deze discussie in de staten worden betrokken. De PvdA sluit zich aan bij de opmerkingen van het CDA en de VVD dat er een goede inhoudelijke afweging voor wat betreft de ecoducten moet kunnen worden gemaakt.

Op pag. 22, onder gemeentelijke initiatieven, wordt melding gemaakt van binnenstedelijke ontwikkelingen in Nieuwegein en in Veenendaal en dat die gemeenten om een provinciale bijdrage hebben gevraagd. Hij vraagt hoe er op dat verzoek wordt gereageerd.

De heer Van Kranenburg heeft tijdens een wandeling in de Kaapse Bossen van een veldmedewerker vernomen dat het zeer te betreuren valt dat het veldtoezicht niet van de grond komt. Het veldtoezicht levert een zeer wezenlijke bijdrage aan het beheersbaar houden van het gebied. Hij sluit zich dienaangaande aan bij de schriftelijke vragen van fracties.

Ook kan hij zich vinden in de vragen die over de ecoducten zijn gesteld, en met name de opmerking dat de staten in de gelegenheid moeten worden gesteld om een goede inhoudelijke afweging te kunnen maken. Daarbij tekent hij wel aan dat de CU het provinciaal beleid ten aanzien van de ecoducten van harte steunt.

De CU, mogelijk tezamen met andere fracties zoals het CDA, zal nog terugkomen op het punt van de landschapsfondsen.

De heer Kloppenborg staat op het standpunt dat de provincie zich moeten blijven inzetten voor het veldtoezicht. GL heeft zich daarvoor ingezet en over dit onderwerp is een statenbrede motie aangenomen. In die motie werden GS verzocht zich in te zetten voor een verdere continuering van de intensivering van het veldtoezicht en de mogelijkheden van verbreding van het project naar een ruimer gebied van de provincie te betrekken. Hij wijst erop dat deze motie nog steeds niet is uitgevoerd.

Ook GL is van oordeel dat de ecoducten integraler moeten worden afgewogen. Ecoducten zijn geen doel op zich, maar maken een belangrijk deel uit van een algehele inzet voor de kwaliteitsverbetering van de natuur in de provincie. De nu met voorrang voorgestelde projecten verdienen de steun van de staten. Het is van belang de kwaliteit van de ecoducten te monitoren en ook om die reden is het belangrijk om de ecologische monitoring in stand te houden.

De heer Lokker laat weten dat hij heeft getracht de motie over het veldtoezicht uit te voeren, maar daarvoor zijn ook andere partijen nodig. Het gaat hier om een complexe kwestie. Hij zegt de commissie toe dat de vragen van de PvdA over dit onderwerp gedetailleerd zullen worden beantwoord, en zo nodig mondeling worden toegelicht.

Hij begrijpt dat de staten in het kader van de Voorjaarsnota voorstellen zullen indienen over luchtwasers en landschapsfondsen. Hij wacht dat af.

Hij is niet bang om een half jaar voor de verkiezingen een belangrijk besluit aan de staten voor te leggen, juist omdat het mandaat van de staten doorloopt tot 7 maart 2007. Hij zou het onjuist vinden om al een half jaar van te voren van belangrijke of moeilijke besluiten weg te vluchten. Hij wil zijn verantwoordelijkheid nemen als volksvertegenwoordiger. Het zou niet werkbaar zijn wanneer er een half jaar voorafgaand aan de verkiezingen geen besluiten meer zouden worden genomen. Zeker met in achtneming van de inwerkperiode van het nieuwe college, zou dit een te grote stagnatie opleveren. Hij durft het aan om met de staten de discussie aan te gaan om majeure beslissingen te nemen. De aanleg van ecoducten is immers belangrijk voor de toekomst. Het gaat hier om een duurzame investering die voor meerdere generaties van belang is.

Voorts wijst spreker erop dat, gelet op de grote bedragen die gemoeid zijn met de investeringen in de grijze infrastructuur, de investeringen voor ecologie en groen relatief meevallen.

Hij heeft goede nota genomen van de opmerking van de commissie dat zij een goede, inhoudelijke en integrale afweging wil kunnen maken. Hij zegt dit ook toe.

Hij begrijpt dat de commissie zich achter het ontsnipperingsbeleid schaaft maar vindt dat de gedeputeerde nu wat te hard voor de troepen uitloopt. Hij accepteert dat. Ingezet moet worden op de eerste prioriteit die het meest haalbaar is en waarvoor cofinanciering van RWS voorhanden is. Hij is graag bereid om voor het vervolg een degelijke financiële onderbouwing van de cijfers te leveren. De sug-

gestie van de VVD om drie partijen ieder een gelijk deel van de financiering voor zijn rekening te laten nemen, vindt hij wat rigide. In die zin stelt hij wat meer onderhandelingsruimte op prijs. Spreker signaleert in het kader van de ecoducten dat de economische meerwaarde van de aanleg van ecoducten fundamenteel wordt onderbelicht. Dit is ook uit een onderzoek van KPMG naar voren gekomen. De provincie Utrecht was opdrachtgever van dit onderzoek. Hij zegt toe dat hij de uitkomsten van dit onderzoek in een volgende vergadering aan de commissie zal presenteren. De wnd. voorzitter rondt de discussie over de Voorjaarsnota af.

10. PS voorstel Subsidiering Stichting Valwild

De wnd. voorzitter laat weten dat de heer Notte in eerste instantie wilde inspreken. Aangezien de heer Notte zich in voorliggend voorstel kan vinden, heeft hij niet de behoefte om gebruik te maken van het inspreekrecht.

De heer Klarenbeek vindt dit een sympathiek voorstel maar de vraag doet zich voor of het hier wel een provinciale taak betreft. De rijkspolitie heft de veldpolitie op en het is nog maar de vraag of de provincie daar op moet inspelen. De provincie heeft in het verleden permanente subsidies voor het welzijn van de mensen afgeschaft. Niet duidelijk is of de subsidie voor de stichting Valwild een permanent karakter heeft. De vraag is dan hoe er over 4 jaar moet worden gehandeld en hoe hij dat moet rijmen met de afschaffing van subsidies voor het welzijn van mensen.

Voorliggende begroting bevat vele PM-posten. Hij vraagt daar aandacht voor.

Tevens mist hij een appél op gemeenten waar veel valwild voorkomt. De VVD kan zich wel in een startsubsidie vinden maar vindt wel dat de subsidie moet worden afgebouwd. Eventueel kan worden overwogen deze taak onder te brengen bij het wild en faunabeheer.

De heer De Heer laat weten dat zijn fractie met voorliggend voorstel kan instemmen.

Mevrouw Dekkers laat weten dat ook het CDA positief tegenover dit voorstel staat, juist omdat er zoveel vrijwilligers bij betrokken zijn. Niet duidelijk is of het nu gaat om een subsidie van € 10.750,- of van € 11.500,-.

De heer De Vries vraagt hoe het beleid ten aanzien van het valwild in andere provincies is geregeld.

De heer Lokker vindt dat er een goed evenwicht moet zijn in het investeren in activiteiten voor mensen en in activiteiten voor dieren. Er wordt zeer veel geld uitgegeven aan het welzijn van mensen. Het is goed om ook aandacht en wat geld uit te geven aan het welzijn van dieren, temeer daar vele vrijwilligers zich voor het valwild inzetten. Met weinig geld kan er heel veel worden bereikt, ook maatschappelijk gezien.

De subsidie wordt voor 4 jaar verstrekt, maar niet langer. Er wordt een provinciale subsidie van € 10.750,- verstrekt.

De vraag werd gesteld om het valwild bij een andere organisatie onder te brengen. Hij vindt dat niet zinvol, immers, er is sprake van een goed functionerende organisatie met vele vrijwilligers en dan moet er geen nieuwe structuur worden bedacht. Hoe andere provincies met het valwild omgaan weet hij niet. Het betreft hier een doelbewuste keuze om een activiteit te faciliteren waar de staten achter staan. Overigens is hij bereid de commissie te informeren over de vraag hoe het valwildbeleid in andere provincies geregeld is.

De VVD vraagt hoe de stichting over 4 jaar, na beëindiging van de provinciale subsidie, aan geld komt.

De heer Lokker vindt dit primair de verantwoordelijkheid van de stichting, maar ook de staten kunnen zich daarover op dat moment gaan beraden.

Gehoord de discussie, constateert de wnd. voorzitter dat voorliggend voorstel als een sterstuk aan de staten zal worden gepresenteerd.

TER KENNISNEMING

11. Rapportage woningbouw

12. Info van GS: stand van zaken Gebiedsgericht Project Langbroekerwetering

De heer Reerink zal over dit punt schriftelijke vragen stellen.

13. Knelpuntennota streekplanprogramma wonen en werken zuidoost Utrecht

Ook over dit punt zal de heer Reerink schriftelijke vragen stellen.

14. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de *wnd. voorzitter* de vergadering.